

ePooki

7/2012 - Ammattikorkeakoulun opettaja yhdistää tutkimustiedon ja käytännön

Kirjoittajat: Hopeavuori Tuula, tuula.hopeavuori@oamk.fi | Näytä laajemmat kirjoittajatiedot

Julkaistu: 23.5.2012 | Tiivistelmä

[Artikkeliin viittäminen](#) | [Metatiedot](#) | Julkaisu pdf-muodossa | Kommentit (0 kpl)

Ammattikorkeakoulun opettajat ovat päivittäisessä työssään välittäjiä tieteen ja työelämän välillä. Tutkimustietoon perehtyminen vie kuitenkin runsaasti aikaa. Perinteiset tieteelliset julkaisut ovat opettajien mielestä edelleen toimivia, mutta uudenlaisellekin tiedeviestinnälle olisi tilausta.

Ammattikorkeakoulun alkuvaiheesta tehdyissä tutkimuksissa [1][2] todettiin, että opettajien tiedonhankinnan taitoja ja tutkimustekstin ja tilastollisten tulosten ymmärtämistä pitäisi kehittää. Vieraskielinen materiaali tuotti vaikeuksia, ja lisäksi työn muut haasteet veivät runsaasti aikaa. Opetukseen tieto siirtyi opiskelijoiden mielestä liian teoreettisena, ja toisaalta soveltavaa tutkimusta ei ollut saatavissa.

KUVA 1. Internet koettiin hankalaksi tietovarastoksi

Informaatiotutkijoiden selvitysten [3][4] mukaan opettajat hankkivat tutkimustietoa tuolloin eniten ammattikirjallisuudesta, aikakaus- ja sanomalehdistä sekä kollegoilta ja muista henkilökontakteista. Tietoa tarvittiin opetussisältöjen päivittämiseen ja uusien opetusideoiden löytämiseen, mutta vaihtelevasti eri aloilla. Tiedonhankinta oli kuitenkin useimmin vaistonvarausta ja satunnaista. Kollegoilta tietoa saatiin helpommin kuin kirjallisuudesta. Lehtiä käytettiin uusimman tutkimustiedon lähteenä. Hankalimmaksi tietovarastoksi koettiin Internet.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun (Oamk) päätoimisilta opettajilta kyseltiin keväällä 2011, mistä he hankkivat tutkimustietoa, mihin he sitä käyttävät, mikä estää tiedon hankintaa ja millaiset viestityypit olisivat opettajille toimivimpia [5]. Vastauksia Webropol-kyselyyn saatiin 90 opettajalta eli neljäsosalta koko opettajistosta (kuvio 1). Vastaajissa painottuivat hieman todellista osuutta enemmän ammatillinen opettajakorkeakoulu, naiset, pitkään opettajana toimineet, yli 50-vuotiaat ja jatkotutkinnon suorittaneet.

ARTIKKELIT

23.5.2012
**7/2012 -
Ammattikorkeakoulun
opettaja yhdistää
tutkimustiedon ja
käytännön**

RAPORTIT

JULKAISUPERIAATTEET

OHJEITA KIRJOITTAJILLE

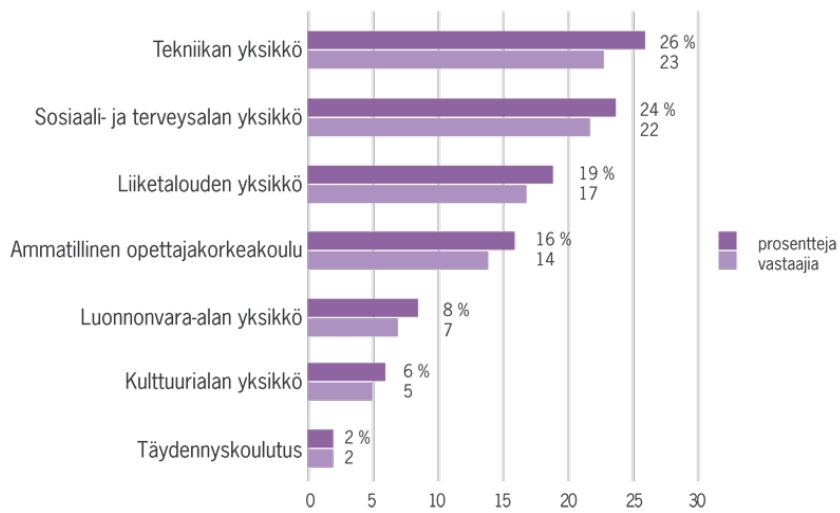
JULKAISUNEUVOSTO

ARTIKKELIHAKU

hakusana >>

Ilmoittaudu
ePookin
julkaisujen
arvioitsijapankkiin

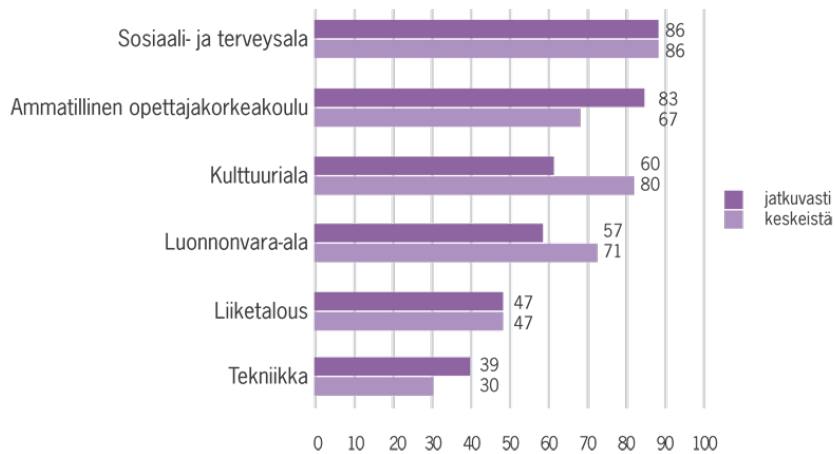
Henkilökunnan
JULKAISU-
REKISTERI

KUVIO 1. Vastaajat yksiköittäin (osuudet kaikista vastaajista, n = 90)

Tutkimustietoa tarvitaan koulutusaloilla vaihtelevasti

Tutkimustietoa käyttää opetuksessa jatkuvasti 61 % opettajista ja kuukausittain tai satunnaisesti 35 %. Määrä vaihtelee koulutusaloittain niin, että sosiaali- ja terveysalan opetuksessa tutkimustiedolla oli vastausten mukaan korostunein merkitys, tekniikan alalla vähäisin (kuvio 2). Olennaista opetettavaa sisältöä se oli 60 %:n mukaan, ja täydentäväksi lisätiedoksi sen määritteli 31 % vastaajista. Kolmen mielestä tutkimustieto ei ollut olennaista tietoa alan amk-tutkinnossa, yksi ei nähnyt tarpeelliseksi sisällyttää sitä opetukseen omassa aineessaan.

KUVIO 2. Yksikkökohtaiset osuudet, kuinka moni käyttää tutkimustietoa opetuksessaan jatkuvasti ja mainitsee sen keskeisenä opetettavana sisältönä (prosenttia yksikön vastaajista)

Vapaasavastauksista hahmottui tutkimustiedon käyttöalueita opettajan työssä:

- Alan keskeinen opetettava sisältö saattaa perustua tutkimustietoon. Uusimmat tutkimukset tarjoavat kaikilla aloilla opetussisältöä ja esimerkkejä oppitunneille. Joillakin uusilla aloilla kaikki tieto on suhteellisen tuoretta. (Kuvio 3.)
- Alan menetelmät, tuotantotekniikat, suositukset ja toimintatavat muuttuvat ja kehittyvät tutkimustiedon lisääntyessä, jolloin opetussisältöjä on päivitettävä. Myös tulevaisuuden näkymiä on tärkeä esitellä.
- Opiskeltavan alan nykyhetkestä ja tulevaisuudesta, työelämän piirteistä ja alalle työllistymisestä halutaan kertoa tutkittua tietoa.
- Opinnäytetöiden ohjauksessa on tunnettava uusinta tutkimusta ja tutkimusmenetelmiä.
- Tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon liittyvillä opintojaksoilla painottuvat uusin tutkimustieto ja -menetelmät.
- Oman tutkimus- tai hanketyöskentelyn, jatkotutkimuksen tai asiantuntijatehtävissä toimimisen takia seurataan alan tutkimusta.

Mainitse tyypillinen aihe

KUVIO 3. Vastauksia kysymykseen "Kuvaile yksi tyypillinen tai toistuva aihe, jossa sisällytät tutkimustietoa opetukseesi"

Perinteiset lähteet käytössä, aikaa liian vähän

Kyselyssä opettajia pyydettiin rastittamaan kaikki lukuvuonna 2010–2011 käyttämänsä tutkimustiedon lähteet. Valikoima ulottui väitöskirjatiivistelmistä radio-ohjelmiin ja konferenssipostereista verkkolehtiin. Tulosten mukaan opettajat käyttävät eniten alan ammattilaisille suunnattuja lähteitä, kuten oppikirjoja ja ammattilehtiä, toisin sanoen ammattikäyttöön valikoitua ja ymmärrettävään muotoon toimitettua tietoa. Toiseksi eniten tutkimustietoa etsitään alkuperäisistä tutkimusjulkaisuista. Kolmanneksi yleisin lähde tyyppi ovat opettajakollegat ja alan ammattilaiset.

Lukuvuoden 2010–2011 aikana kymmenen käytetyintä tutkimustiedon lähdettä

1. alan ammattilaisille tehdyt oppikirjat ja oppaat (84 % vastaajista)
2. oman alan ammattilehdet (80 %)
3. alkuperäiset tutkimusjulkaisut (77 %)
4. ammattialan tieteelliset julkaisut ja journalit (73 %)
5. saman alan opettajakollegat (70 %)
6. tiedelehdet (62 %)
7. alan työssä toimivat ammattilaiset (62 %)
8. alan koulutuspäivät (58 %)
9. sanomalehdet (51 %)
10. tutkimusorganisaation verkkosivujen ajankohtaistiedotteet (51 %)

Verkkolähteistä suositaan ammattilaisille suunnattuja portaaleja ja tutkimusorganisaatioiden omia verkkosivuja. Puolelle vastaajista lähteinä toimivat yhteistyöverkostot ja hankkeet tai työryhmät, joissa he itse toimivat. Kaikkia 48:aa esitettyä tiedon lähdettä oli käytetty, joten opettajien tiedonlähteet ovat hyvinkin monipuolisia.

Opettajat nimesivät kyselyssä eniten käyttämiään yksittäisiä lähteitä. Näistä huomion arvoisia ovat ammattialojen yhdistykset, seurakunnat ja liitot, kuten Viherympäristöliitto, Seksologinen seura, Automaatioseura, Betoniyhdistys ja Rakennusinsinööriliitto. Niiden

jäseniä sekä palvelujen ja julkaisujen käyttäjiä ovat nimenomaan alan ammattilaiset, siis myös ammattikorkeakoulusta valmistuneet.

Tutkimustiedon hankintaa vaikeuttavat eniten ajan puute (68 % vastaajista), sirpalemainen tiedon sijainti hajallaan eri lähteissä (53 %) ja uuden tiedon tulva, jolloin kaikkeen tietoon ei pysty perehtymään (45 %). Tarjolla olevan materiaalin ominaisuudet, esimerkiksi liika yleistajuisuus tai vaikeus tai tekstin laajuus, eivät juuri haittaa nykyopettajaa.

Vain pienen osan mielestä tieto löytyy vaikeasti (13 %) tai omat tiedonhankinnan taidot ovat puutteellisia (10 %). Vapaasanavastauksissa huomautettiin, että opettajien oma osallistuminen tutkimuksiin lisäisi tiedon välittymistä ja että tutkimustiedon pitää välittyä opiskelijoille ymmärrettävänä ja käytännönläheisesti, toisin kuin tiedemaailmassa.

Tiivit tekstit vahvoilla tutkimustiedon välittäjinä

Oamkin opettajille esitettiin kyselyssä 22 tavanomaisesta poikkeavaa tutkimustulosten välittämisen muotoa (kuvio 4). Niistä he saivat valita viisi itselleen kiinnostavinta uuden tutkimuksen seuraamiseen ja tulosten hyödyntämiseen opetuksessa.

KUVIO 4. Uudenlaisten tutkimustiedon välitystapojen kiinnostavuus (vastaajaa, n = 90)

Opettajia kiinnostavat selvästi eniten uudentyypisinä tutkimustiedon lähteinä suoraan tutkimusorganisaatioilta tai tutkijalta saatavat tiivit, alan opetuksen näkökulmasta valikoidut ja jopa suoraan opetukseen soveltuvat teksti- ja havaintomateriaalit. Myös tutkimusorganisaation järjestämät paikalliset koulutuspäivät

alan opettajille ja ammatissa toimiville ovat opettajille mieleen. Muutenkin toivotaan yhteistyötä tutkijoiden kanssa ja opettajayhteistyötä.

Ammattikorkeakoulun intrassa oleva tietopankkityyppinen, alakohtaisesti ryhmitelty tiedesivusto kiinnostaisi kolmasosaa vastaajista. Neljäsosa hyödyntäisi alakohtaista tutkimuswikiä tai tutkimusaiheista Facebook-ryhmää. Verkossa oleva video- tai audiomateriaali, blogit tai Kysy tutkijalta -palvelut eivät ole ollenkaan yhtä kiinnostavia kuin tiivis tekstiaineisto. Jokaista 22:ta uudenlaista tutkimustiedon lähdeä käyttäisi kuitenkin joku vastaajista. Vapaasanakentässä mainittiin lisäksi kiinnostaviksi kirjaston uutustiedotteet ja seminaarit tai konferenssit.

Perinteistä tiedonhakua ja lähdevinkkausta

Opettajan aikapula hidastaa tämän ja aikaisempien tutkimusten [1][3][4] mukaan eniten tutkimustiedon välittymistä opetukseen. Alan uusimman tutkimuksen kokoaminen esimerkiksi ammattikorkeakoulun kirjaston palveluna voisi olla yksi ratkaisu ongelmaan. Alakohtainen materiaalipankki tai portaali keskittäisi tiedonlähteitä yhteen paikkaan ja palvelisi myös opiskelijoita.

Tiedonhankintaa voidaan suunnitella ja tietoa jakaa myös koulutusalojen sisäisissä koulutuksissa. Kauan alalla toimineet tuntevat hyvin alan keskeiset lähteet, joita tulisi seurata säännöllisesti. Kooste niistä olisi hyödyksi opiskelijoillekin ja ohjaisi tiedonhankintaa. Kirjasto voisi säännöllisesti opastaa opettajia alan keskeisten ja uusien tietokantojen käytössä.

Ammattikorkeakoulun sisällä tutkimustiedon välittymistä opetukseen voidaan edistää opettajien systemaattisella tiedonhankinnan ja informaatiolukutaidon koulutuksella. Varsinkin internetin valtavan tietomäärän hyödyntäminen on tämän hetken haaste. Nuoret internetin käyttäjät löytävät verkossa olevan tiedon eri tavalla kuin vanhemman polven opettajat. Toisaalta perinteisten pitkien tekstien lukeminen ja niiden olennaisen sisällön hahmottaminen käyvät heille vaikeammaksi. Konkariit taas eivät ehkä tiedosta tai hyödynnä uudentyypisiä lähteitä.

Tiedeviestintää myös opetuskäyttöön

Eri puolilla maailmaa on viime vuosina kokeiltu monenlaisia [tiedeviestinnän](#) tapoja, joilla halutaan houkuttaa vastaanottajat aktiivisiksi osallistujiksi ja tarjota uudenlaisia elämyksiä (kuvi 5).

KUVIO 5. Tiedeviestinnän monenlaisia mahdollisuuksia

Uudenlaiset tutkimustiedon välittämisen tavat yleistyvät, kun tiedon julkaisijoiden osaaminen ja tiedon hakijoiden toimintatavat ja tottumukset muuttuvat. Sosiaalinen media ei erityisesti vakuuttanut kyselyyn vastanneita opettajia tutkimustiedon lähteenä. Ehkä kuitenkin jonkin vuoden päästä YouTubesta löytyy jokaisesta uudesta väitöskirjasta ja päättyneestä tutkimushankkeesta viiden minuutin ytimekäs videoesitys, jota voi kätevästi käyttää myös opetusmateriaalina. Myös opiskelijoiden soisi pääsevän helposti käsiksi materiaaleihin ja osallistumaan ja vaikuttamaan alalla käytävään keskusteluun.

Tutkija tuskin haluaa tehdä ylimääräistä työtä tutkimustulostensa julkistamiseksi ja tulosten siirtymiseksi niitä soveltavan ammattikunnan käyttöön. Siksi opetus- ja tutkimusmaailman kannattaisi käydä vuoropuhelua siitä, miten tutkimustieto siirtyy nyt ja tulevaisuudessa sitä hyödyntäville ammattilaisille. Tutkimustulosten välittäminen tarkkarajaiselle käyttäjäryhmälle on myös haaste tiedeviestinnän ammattilaisille.

Lähteet

1. Rekola, L. 2003. Ammattikorkeakoulussa terveydenhuollon koulutuksessa toimivien opettajien tieteellisen tiedon hallintataidot. Helsingin yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta. Väitöskirja. Hakupäivä 16.4.2011. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/22993/amma..>
2. Kilpiäinen, S. 2003. Odotetaan käytäntöä ja saadaan teoriaa. Tutkimus Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun terveysalan opiskelijoiden käsityksistä ja kokemuksista opetuksesta ja ohjauksesta vuosina 1995–1997 ja 2000–2001. Acta Universitatis Lapponiensis 59. Rovaniemi: Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta. Väitöskirja.

3. Jokiniemi, S. 2006. Uusi opettajuus, ammatti-identiteetti ja tiedonhankinta. Informaatiotutkimus 25(3). Hakupäivä 16.4.2011. ojs.tsv.fi/index.php/inf/article/view/2250/2088
  4. Kortelainen, M. 2003. Opettajien ammatillisen tiedon hankinta Hämeen ammattikorkeakoulussa. Tampereen yliopisto, informaatiotutkimuksen laitos. Pro gradu -tutkielma. Hakupäivä 16.4.2011. tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu00218.pdf
  5. Hopeavuori, T. 2011. Ammattikorkeakoulun opettajat tutkimustiedon hankkijoina ja tiedeviestinnän kohderyhmänä. Oulun yliopisto, humanistinen tiedekunta, tiedeviestinnän maisteriohjelma. Pro gradu -tutkielma. Hakupäivä 16.4.2011. urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201201121266
-

Kommentit

[Lisää kommentti](#)